

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Фінансово-економічний факультет
Кафедра економічного аналізу і фінансів

Олена ЄРМОШКІНА

Фінансовий менеджмент

Методичні вказівки до виконання курсового проєкту

*для здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

М. Дніпро
2022

Рекомендовано до видання навчально-методичним відділом (протокол №7 від 20.07.2022) за поданням методичної комісії спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування (протокол № 8 від 27.06.2022)

Єрмошкіна О.В.

Фінансовий менеджмент. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту для здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування» / О.В. Єрмошкіна; Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». - Д.: НТУ «ДП», 2022. – 25 с.

Авторки:

Єрмошкіна О.В., д.е.н., проф.

Затверджено до видання редакційною радою ДВНЗ «НГУ» (протокол №7 від 20.07.2022) за поданням науково-методичної комісії зі спеціальності 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № 8 від 27.06.2022 р.).

Методичні вказівки до виконання курсового проєкту призначено для самостійної роботи студентів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності всіх форм навчання другого (магістерського) освітнього рівня під час підготовки курсового проєкту з дисципліни «Фінансовий менеджмент».

Подано основні практичні аспекти підготовки курсового проєкту з дисципліни «Фінансовий менеджмент» з наведенням розрахункових формул щодо управління фінансовими ресурсами підприємств різної форми власності відповідно до методики оцінки положення підприємства у матриці фінансової стратегії. Наведено критерії оцінювання виконання курсового проєкту.

Рекомендації орієнтовано на активізацію виконавчого та дослідницького етапу навчальної діяльності студентів.

ЗМІСТ

1. ВСТУП	4
2 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	7
3 СКЛАД КУРСОВОГО ПРОЄКТУ І СТРУКТУРА ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ	8
4 МЕТОДИЧНА ОСНОВА ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	10
5 ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ТЕСТУВАННЯ	12
6 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13
7 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	14
8 ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	17
ДОДАТОК А	21
ДОДАТОК Б	23
ДОДАТОК В	25

1. ВСТУП

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф8 «Курсовий проєкт з фінансового менеджменту» віднесено такі компетентності:

- ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК5 Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК6 Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК7 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК9 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- СК1 Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
- СК2 Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
- СК3 Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК7 Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК8 Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК9 Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Мета дисципліни – формування практичних компетентностей щодо управління операційною, фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємства на основі практичного визначення, обґрунтування та оцінки стратегії і тактики його фінансового забезпечення на базі застосування інструментів наукового та прикладного дослідження та впровадження креативних та інноваційних підходів та ініціатив до управління фінансовим забезпеченням підприємства з використанням методики оцінки та прогнозування позиції підприємства у матриці фінансової стратегії.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Відповідно до очікуваних результатів навчання відносяться:

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
ПР01	ПР01.1-Ф8	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів підприємств у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для забезпечення ефективної реалізації цілей, задач та механізму фінансового менеджменту, його методів та прийомів.
	ПР01.2-Ф8	Визначати та застосовувати закономірності формування фінансових результатів фінансово-господарської діяльності підприємств для розробки напрямів удосконалення процесів управління фінансовими ресурсами
	ПР01.3-Ф8	Використовувати фундаментальні закономірності формування, розподілу та використання фінансових ресурсів підприємств для визначення джерел залучення та напрямів розміщення капіталу.
ПР03	ПР03.1-Ф8	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до ситуацій конкретного підприємства або фінансово-кредитної установи з метою адекватного визначення показників діяльності підприємства та оцінки та прогнозування його положення у матриці фінансової стратегії
ПР04	ПР04.1-Ф8	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для реалізації завдань стратегічного, оперативного та тактичного планування та прогнозування при обґрунтуванні бажаного становища підприємства у матриці фінансової стратегії
ПР06	ПР06.1-Ф8	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень за курсовим проєктом усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях під час захисту курсового проєкту та в процесі отримання консультацій
ПР08	ПР08.1-Ф8	Вміти застосовувати креативні та інноваційні підходи при виборі та обґрунтуванні заходів щодо удосконалення фінансово-господарської діяльності підприємств при прогнозуванні бажаного становища підприємства у матриці фінансової стратегії
	ПР08.2-Ф8	Вміти розробляти, застосовувати та оцінювати результати впровадження нестандартних підходів та методів управління активами та пасивами підприємства
	ПР08.3-Ф8	Визначати та обґрунтовувати доцільність впровадження креативних та інноваційних підходів до управління фінансовою інвестиційною діяльністю
	ПР08.4-Ф8	Вміти розробляти та застосовувати інноваційні методи управління фінансовим ризиком підприємства
ПР09	ПР09.1-Ф8	Застосовувати управлінські навички в процесі управління реалізації цілей та задач фінансового менеджменту шляхом оцінки ризиків положення підприємства / ФКУ у матриці фінансової стратегії
ПР10	ПР10.1-Ф8	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання з використанням базових показників діяльності підприємства / ФКУ БРЕІ, НРЕІ, РГД, РФД та РФГД
	ПР10.2-Ф8	Створювати та удосконалювати моделі фінансової діяльності суб'єктів господарювання на основі прогнозування бажаного становища підприємства у матриці фінансової стратегії.
ПР11	ПР11.1-Ф8	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для розробки управлінських рішень щодо досягнення бажаного становища підприємства у матриці фінансової стратегії
ПР12	ПР12.1-Ф8	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у контексті прогностичного фінансового менеджменту з використанням інструментів матриці фінансової стратегії

	ПР12.2-Ф8	Оцінювати ефективність варіантів управлінських рішень з урахуванням цільової позиції підприємства у матриці фінансової стратегії, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
ПР13	ПР13.1-Ф8	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні заходів щодо досягнення бажаного становища підприємства у матриці фінансової стратегії та опрацюванні її результатів
ПР14	ПР14.1-Ф8	Розробляти та презентувати креативні та інноваційні ініціативи щодо діяльності економічних суб'єктів у контексті прогностичного фінансового менеджменту з використанням інструментів матриці фінансової стратегії

Курсовий проєкт виконується студентами денної та заочної форми навчання, як елемент цілісного кейсу з підготовки кваліфікаційної роботи магістра. Тематика курсової роботи: **«Обґрунтування перспективних напрямів розвитку підприємства на основі аналізу та прогнозування позиції підприємства у матриці фінансової стратегії»**.

Курсовий проєкт виконується на основі даних того підприємства або ФКУ, яке в наступному періоді стане основою для виконання кваліфікаційної роботи магістра. Для цього студенту перед виконанням курсового проєкту проконсультуватись з обраним керівником кваліфікаційної роботи щодо теми та підприємства, яке буде основою для підготовки курсового проєкту. У разі неможливості отримання відповідної звітності протягом першого семестру навчання, студент може скористатись звітністю підприємств, яка знаходиться у відкритому доступі на офіційних сайтах підприємств, або сайті Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) за посиланням <https://smida.gov.ua/db/emitent/search>.

Проєкт може виконуватись на основі даних про діяльність підприємств будь-якої форми власності або фінансово-кредитних установ (страхові компанії, банківські установи, КАУП, тощо).

Вхідними даними для виконання курсового проєкту мають бути:

- 1) звітність підприємства за 5 років (бажано по кварталах):
 - форма № 1 «Баланс»,
 - форма № 2 «Звіт про фінансові результати»,
 - форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів»;
- 2) дані аналітичного обліку (за умов наявності доступу до них);
- 3) нормативні документи та літературні джерела, які регулюють діяльність підприємства.

У випадку, якщо робота виконується на прикладі комерційного банку, то основою виконання є загальнодоступна банківська звітність:

- форма № 1 «Баланс комерційного банку»;
- форма № 2 «Звіт про прибутки та збитку»;
- форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів»
- звіт про обороти по окремих класах рахунків (за умов наявності доступу до них).

Курсовий проєкт повинен мати елементи науково-дослідної роботи, яку студент виконує самостійно, консультуючись з керівником роботи.

Виконана курсова робота з даної дисципліни є підґрунтям до виконання окремих розділів кваліфікаційної роботи магістра, яка є завершальним етапом навчального процесу.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Ф8 «Курсовий проєкт з дисципліни «Фінансовий менеджмент» виконується студентами самостійно з дотриманням вимог до змісту та оформлення науково-дослідних робіт. В процесі підготовки курсового проєкту студент повинен:

- самостійно виконувати курсовий проєкт з опорою на методичне та інформаційне забезпечення.
- систематично відвідувати консультації.
- сприймати зауваження та оперативно виконувати вказівки керівника проєкту.
- подати курсовий проєкт на перевірку не пізніше ніж за три дні до захисту.
- підготуватись до тестування, яке перевіряє самостійність виконання роботи.
- пройти тестування.
- захистити курсовий проєкт, презентувавши основні результати досліджень.

Для успішного виконання курсового проєкту студенту необхідно:

1) Ознайомитись з методичними вказівками до виконання курсової роботи.
2) Провести критичний аналіз нормативних документів та літературних джерел, які стосуються теми курсової роботи та особливостей функціонування підприємства, що розглядається.

3) Визначити структуру роботи у відповідності до викладених методичних рекомендації (розділ 3).

4) Провести обробку фінансової зв'язності підприємства з наданням детальних пояснень щодо змісту кожного з показників, спираючись на результати вивчення теоретичного матеріалу та нормативно-правової бази. При цьому по всіх вхідних, проміжних та підсумкових показниках навести:

- посилання щодо змісту показника на відповідні літературні джерела та Положення (стандарты) бухгалтерського обліку (для підприємств) або Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України (для комерційних банків) з представленням конкретних номерів рахунків бухгалтерського обліку або номерів строк бухгалтерської звітності;

- методику розрахунку відповідного показника згідно з вимогами нормативно-правової бази та літературних джерел.

5) Розрахувати наступні показники по періодах: додана вартість та бруто-результат експлуатації інвестицій; прибуток за капіталом; нетто-результат експлуатації інвестицій; загальна, чиста рентабельність та рентабельність за капіталом; результат господарської діяльності; результат фінансової діяльності.

6) На основі розрахованих показників проаналізувати отримані результати та зробити ґрунтовані висновки щодо динаміки показників, та положення підприємства у матриці фінансової стратегії.

7) Розробити висновки та рекомендації з наведенням конкретних заходів щодо поліпшення становища підприємства та досягнення цільових показників у матриці фінансової стратегії.

8) Оформити курсову роботу з дотриманням вимог до оформлення науково-дослідних робіт (розділ 7).

3 СКЛАД КУРСОВОГО ПРОЄКТУ І СТРУКТУРА ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Курсовий проєкт включає комплект документації, до складу якої входять пояснювальна записка, друкована презентація результатів дослідження за курсовим проєктом та фінансова звітність підприємства / банківської установи, яка є інформаційною базою дослідження. Склад фінансової звітності визначається згідно з вимогами даних методичних вказівок (розділ 1) та за узгодженням з керівником курсового проєкту.

Курсовий проєкт повинен містити:

- 1) **Вступну частину:** титульний аркуш та завдання (згідно з розділами 2 і 3) за зразком, наведеним у додатку А; зміст; вступ.
- 2) **Основну частину:** розділи курсового проєкту; висновки; список літературних джерел (за зразком, наведеним у додатку Б); друковану презентацію результатів дослідження; додатки (звітність підприємства / банківської установи); оціночний лист (за зразком, наведеним у додатку В).

Титульний аркуш містить найменування вищого навчального закладу, кафедри, де виконаний проєкт; прізвище, ім'я, по батькові автора; тема проєкту з зазначенням назви підприємства, на основі даних якого виконано проєкт; шифр групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові керівника роботи; місто і рік виконання. Зразок титульного аркушу наведений у додатку А.

Завдання містить: повну назву підприємства / ФКУ, на основі даних якого виконується курсова робота; перелік звітності підприємства / ФКУ, яка є основою для проведення розрахунків; перелік показників, які необхідно визначити в курсовому проєкті (додаток А).

Зміст подають на початку проєкту. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів.

Вступ повинен містити стисле викладення актуальності теми, мету та задачі конкретної курсового проєкту з урахуванням особливості функціонування досліджуваного підприємства чи ФКУ, предмет та об'єкт дослідження, методи дослідження, стислий опис інформаційної бази курсового проєкту.

Актуальність теми повинна бути обґрунтована з позицій сьогодення та стратегічних цілей підприємства, виходячи з фактичного фінансового стану підприємства / ФКУ.

Мета та задачі дослідження повинні бути сформульовані у відповідності до загальної мети та задач роботи (див. розділ 1) але з урахуванням особливостей функціонування підприємства / ФКУ, яке досліджується.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, кожний розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі результатів. В розділах основної частини подають:

- 1) Огляд нормативно-правової бази за темою проєкту, аналіз літературних джерел щодо змісту та методики розрахунку відповідних показників.
- 2) Виклад загальної методики і основних методів досліджень.
- 3) Проведені експериментальні дослідження з використанням обліково-статистичних даних підприємства.
- 4) Аналіз і узагальнення результатів досліджень.
- 5) Шляхи вирішення діагностованої проблеми та конкретні заходи для покращення позиції підприємства у матриці фінансової стратегії.
- 6) Обґрунтовують ефективність реалізації визначених до реалізації заходів.

Задля покращення сприйняття результатів виконання курсового проєкту основна частина роботи повинна містити таблиці, рисунки, що відображують отримані результати, динаміку зміни показників по періодах, тощо.

Висновки. Викладають найбільш важливі результати, одержані в курсовому проєкті, формулюють висновки та рекомендації щодо використання здобутих результатів. В першому висновку оцінюють стан питання. Далі розкривають шляхи та методи вирішення проблеми, їх практичний аналіз, особливо наголошуючи на якісних та кількісних показниках здобутих результатів у порівнянні з фактично існуючими, викладають рекомендації щодо використання намічених заходів.

Список літературних джерел. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині, наводять з нової сторінки. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті пояснювальної записки. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (приклад оформлення відомостей подано у додатку Б).

Друковану презентацію результатів дослідження за курсовим проєктом повинна містити основні результати аналізу поточного стану підприємства / ФКУ у матриці фінансової стратегії, перспективи зміни цього положення, пропозиції щодо удосконалення позиції підприємства у матриці фінансової стратегії, прогнозний маршрут руху підприємства/ ФКУ по матриці фінансової стратегії та загальні висновки по роботі. Презентацію слід оформлювати відповідно до корпоративного шаблону презентацій, які доступні до завантаження на сайті НТУ «Дніпровська політехніка» за посиланням: <https://www.nmu.org.ua/documents/files/presentations.rar>

Додатки. За необхідністю до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсового проєкту: допоміжні розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; розрахунки економічного ефекту; супроводжуючі документи (звітність); ілюстрації допоміжного характеру.

Висовуючи ті чи інші пропозиції чи рекомендації з економічних та організаційних питань діяльності підприємства, студент має з'ясувати їх ефективність. Якщо мова йде про впровадження нових форм організації, системи управління, необхідно користуватися методами оцінки ефективності, які відомі у світовій практиці.

Оціночний лист (Додаток В), який засвідчує рівень відповідності роботи визначеним критеріям оцінки, результати індивідуального тестування та сукупний рейтинг студента з курсової роботи.

4 МЕТОДИЧНА ОСНОВА ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Базові положення

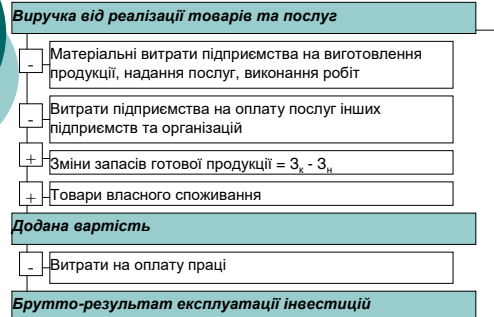
Слайд 1

Що таке брутто-результат експлуатації інвестицій?

- БРЕІ відображає ефективність господарської діяльності підприємства (політика реалізація та політика витрат) незалежно від структури капіталу, податкової та інвестиційної політики підприємства.

Слайд 2

Брутто-результат експлуатації інвестицій

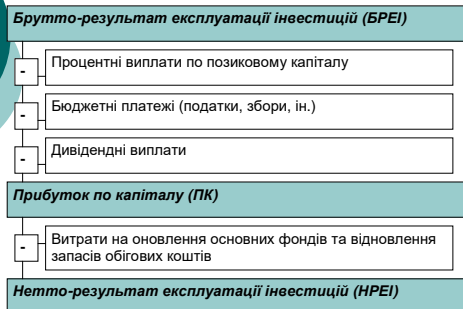
Слайд 3

Прибуток по капіталу та Нетто-результат експлуатації інвестицій.

- Прибуток по капіталу** – відображає ефективність діяльності підприємства з урахуванням структури капіталу та податкової політики незалежно від політики інвестування у виробництво.
- НРЕІ** – відображає ефективність діяльності підприємства з урахуванням структури капіталу, податкової та інвестиційної політики.

Слайд 4

Нетто-результат експлуатації інвестицій

Слайд 5

Показники рентабельності

Загальна рентабельність

$$R_z = \frac{БРЕІ}{A}$$

Рентабельність за капіталом

$$R_k = \frac{ПК}{A}$$

Чиста рентабельність

$$R_v = \frac{НРЕІ}{A}$$

Слайд 6

Основні показники матриці фінансової стратегії

Результат господарської діяльності

$$РГД = БРЕІ + Д_m - \Delta ФЕП - I_g$$

Фінансово-експлуатаційні потреби

$$\Delta ФЕП = (OK_k - OK_n) - \Delta K_n$$

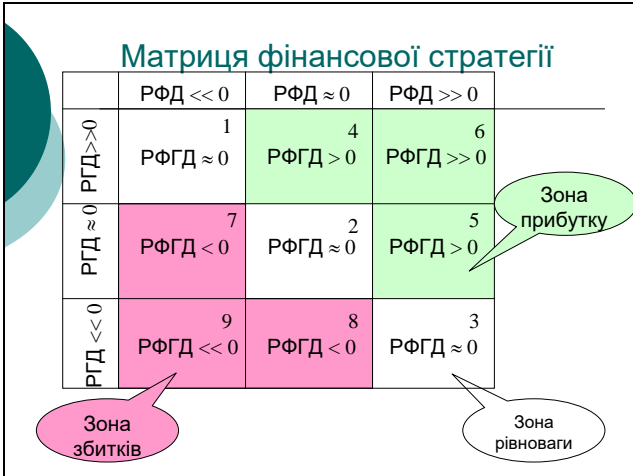
Результат фінансової діяльності

$$РФД = \Delta K + D_{\phi,i} - П - B_{\phi} - Д$$

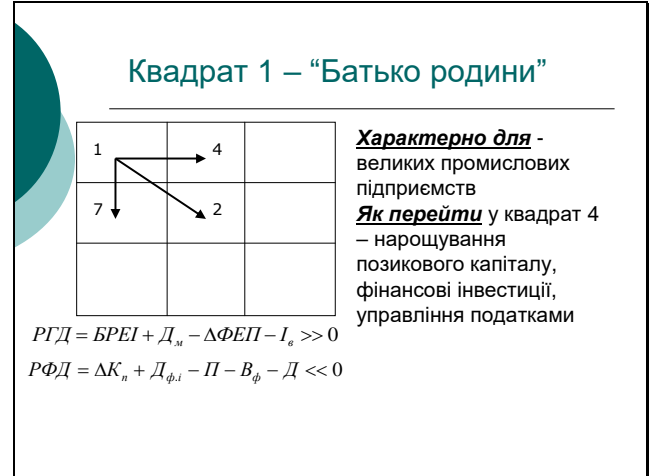
Результат фінансово-господарської діяльності

$$РФГД = РГД + РФД$$

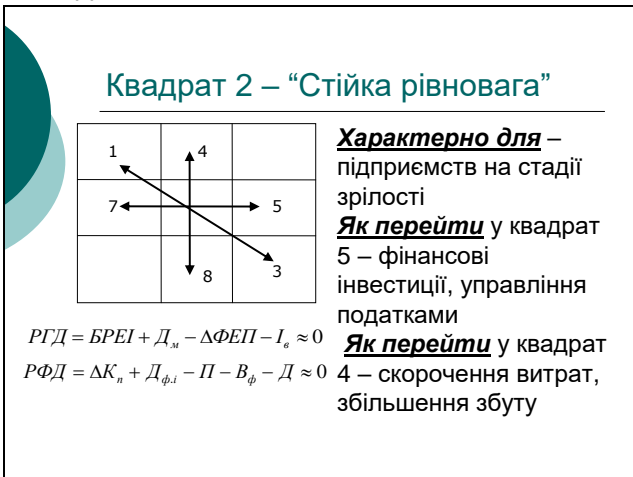
Слайд 7

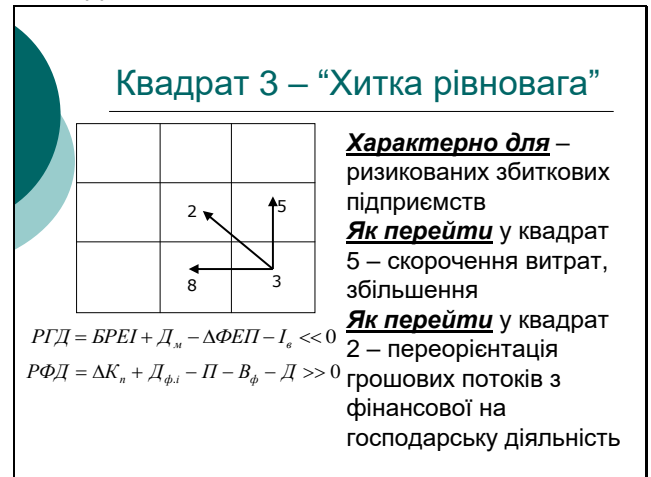
Слайд 8

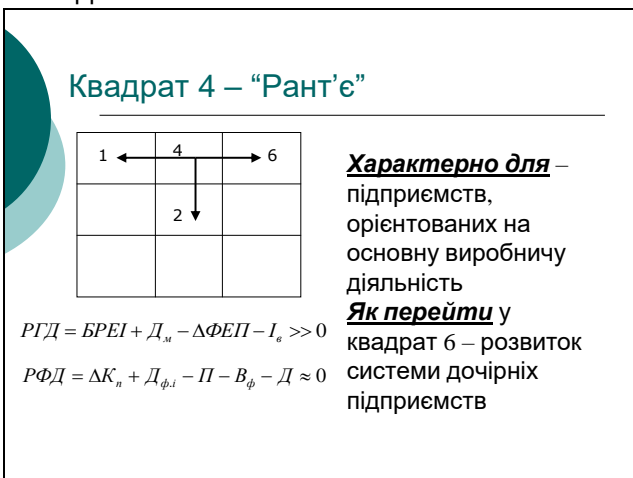
Слайд 9

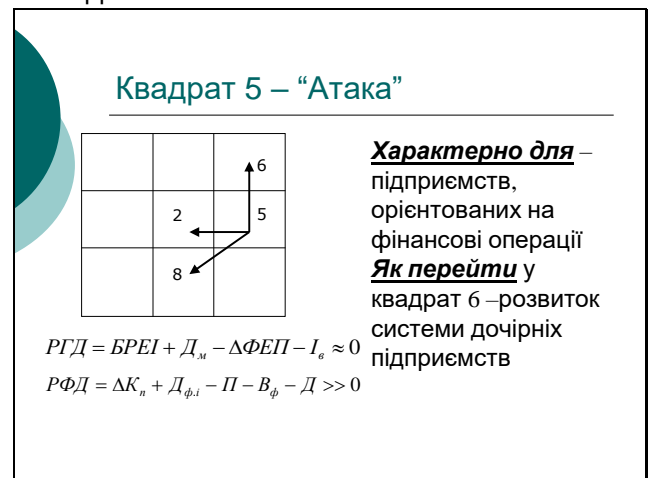
Слайд 10

Слайд 11

Слайд 12

Слайд 13

Квадрат 6 – “Холдинг”

		4	6
		↓	↓
			5

Характерно для – ТНК, ФПГ, крупних холдингових компаній
Як утриматись – диверсифікація діяльності

$$РГД = БРЕІ + Д_m - \Delta ФЕП - I_o \gg 0$$

$$РФД = \Delta K_n + D_{\phi,i} - П - B_{\phi} - Д \gg 0$$

Слайд 14

Квадрат 7 – “Епізодичний дефіцит”

1		
↑		2
7		
↓		
9		

Характерно для – збиткові підприємства з старіючим продуктом
Як перейти
 - у квадрат 1 – скорочення витрат, ріст збуту
 - у квадрат 2 – скорочення витрат, реструктуризація боргу

$$РГД = БРЕІ + Д_m - \Delta ФЕП - I_o \approx 0$$

$$РФД = \Delta K_n + D_{\phi,i} - П - B_{\phi} - Д \ll 0$$

Слайд 15

Квадрат 8 – “Постійний дефіцит”

7	↑	2
↙	↘	↘
9	←	8

Характерно для – збиткові підприємства з пільговим фінансуванням та активною участю у фінансовому ринку
Як перейти у квадрат 2 – скорочення витрат, пільгове фінансування

$$РГД = БРЕІ + Д_m - \Delta ФЕП - I_o \ll 0$$

$$РФД = \Delta K_n + D_{\phi,i} - П - B_{\phi} - Д \approx 0$$

Слайд 16

Квадрат 9 – “Криза”

7	↑	
9	↘	8

Характерно для – підприємств-банкрутів
Як перейти
 - у квадрат 7 – скорочення витрат
 - у квадрат 8 – реструктуризація боргу

5 ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ТЕСТУВАННЯ

- 1) Охарактеризуйте особливості функціонування підприємства, на базі даних якого проведено дослідження.
- 2) Розкрийте сутність методики використання матриці фінансової стратегії.
- 3) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Додана вартість».
- 4) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Брутто-результат експлуатації інвестицій».
- 5) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Прибуток за капіталом».
- 6) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Нетто-результат експлуатації інвестицій».

- 7) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Результат фінансової діяльності».
- 8) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Результат господарської діяльності».
- 9) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Фінансово-експлуатаційні потреби».
- 10) На прикладі звітності даного підприємства поясніть порядок розрахунку показника «Загальна рентабельність», «Чиста рентабельність», «Рентабельність за капіталом».
- 11) Охарактеризуйте позицію підприємства в матриці фінансової стратегії.
- 12) Вкажіть можливі напрямки руху підприємства по матриці фінансової стратегії та охарактеризуйте передумови такого руху.
- 13) Розкрийте сутність розроблених в роботі заходів щодо покращення фінансового становища підприємства.
- 14) Охарактеризуйте динаміку зміни основних розрахункових показників діяльності підприємства та поясніть причини відповідних змін.
- 15) Розтлумачте сутність отриманих значень рентабельності підприємства.
- 16) Поясніть, яка інформаційна та нормативна база використовувалась при підготовці курсової роботи.

6 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Фінансовий менеджмент. Конспект лекцій в схемах та таблицях для здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування» / О.В. Єрмошкіна; Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». - Д.: НТУ «ДП», 2022. – 111 с.
2. Фінансовий менеджмент. Методичні вказівки до практичних занять для здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування» / О.В. Єрмошкіна, О.І. Горяча; Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». - Д.: НТУ «ДП», 2022. – 107 с.
3. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
4. Фінансовий менеджмент: підручник / О.В. Кнейслер, О.Р. Квасовський, О.Ю. Ніпіаліді; за ред. д-ра екон. наук, професора Кнейслер О.В. – Тернопіль: Вид-во «Економічна думка», 2018. – 478 с.
5. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
6. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Лапіна І. С., Гончаренко О. М. та ін.; за заг. ред. І. С. Лапіної – Одеса: Атлант, 2016 – 313 с

Допоміжна

1. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затв. наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р, № 49 /121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
2. НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” // URL: <https://oblik.press/np-s-bo-1-zahalni-vymohy-do-finansovoi-zvitnosti/>
3. НП(С)БО № 2 “Баланс” // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0396-99>
4. НП(С)БО № 3 “Звіт про фінансові результати” // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0397-99>
5. НП(С)БО № 4 “Звіт про рух грошових коштів” // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0398-99>
6. НП(С)БО № 15 “Дохід” // URL: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-15-dohid>
7. НП(С)БО № 16 “Витрати” // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00> .

Інформаційні ресурси

1. <https://nubip.edu.ua/node/17325> - Електронна бібліотека НУБіП України
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/bankruptcy>
4. Вісник Національного банку України. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/visnik-natsionalnogo-banku-ukrayini> ;
5. Всесвітній банк. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org>

7 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Основними вимогами до викладу курсового проєкту є: чіткість побудови, логічна послідовність викладу матеріалів, доказовість аргументації, точність формулювань, обґрунтованість висновків та пропозицій.

Курсовий проєкт оформлюється як рукопис та подається у друкованому вигляді на аркушах формату А4 (210x297 мм).

Обсяг основної частини курсового проєкту (вступ, розділи, висновки та список літературних джерел) не повинен перевищувати 25-30 сторінок друкованого тексту.

Текст курсового проєкту поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин проєкту “Зміст”, “Вступ”, “Висновки” та інші друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів маленькими літерами (крім перших великої) з абзацного відступу в

розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовками (за виключенням заголовка пункту) та тексту повинна дорівнювати 3 – 4 інтервалам. Кожну структурну частину проєкту треба починати з нової сторінки.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсового проєкту є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок курсового проєкту. На титульному аркуші № сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять після слова “Розділ”, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.1.” (перший пункт третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (схеми, графіки, креслення) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом “рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації складається з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку.

Наприклад :

Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальний текст. Підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад: “Продовження табл. 1.2”.

Формули в проєкті нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф таблиці повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку курсової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами “Те ж”, а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче формули потрібно залишити не менш одного вільного рядка.

Під час розробки курсового проєкту автор повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячено проєкт. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в курсовому проєкті.

Посилання в тексті курсового проєкту на джерела слід розпочати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, “...у працях [1-7]...”

Список використаних джерел слід розміщувати в порядку згадування джерел у тексті курсового проєкту за їх наскрізною нумерацією. Відомості про джерела, які включено до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць, (Приклад оформлення відомостей подано у додатку Б).

Додатки оформлюють як продовження курсового проєкту на наступних його сторінках. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен

мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ___” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 (другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) – перша формула додатка А.

Курсовий проєкт підписує студент і проставляє дату виконання.

8 ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Підготовлений курсовий проєкт повинен бути поданий на кафедру економічного аналізу і фінансів не пізніше ніж три дні до захисту, де він реєструється і передається керівникові для перевірки.

Захист курсового проєкту проходить у відповідності до графіку навчального процесу у формі онлайн-тестування знань студента за матеріалами курсового проєкту та публічної презентації результатів дослідження.

До захисту допускаються виключно ті курсові проєкти, які відповідають принципам академічної доброчесності, викладеним у «Кодексі академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доступному для ознайомлення за посиланням <https://bit.ly/3Ty9u5p>

Роботи, які протиріччять принципам академічної доброчесності, містять академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію або елементи списування до захисту не допускаються.

Оцінка курсового проєкту проводиться за трьома напрямками:

- діагностика відповідності виконання завдання висунутим вимогам, темі та завданню, яка здійснюється викладачем за відповідними критеріями оцінки;
- перевірка самостійності виконання курсового проєкту, яка проводиться у формі тестування знань студента за матеріалами курсової роботи;
- публічний захист курсового проєкту.

Питома вага відповідних елементів, які підлягають оцінці наступна:

Пояснювальна записка	Індивідуальний тест	Публічний захист
50%	30%	20%

Тестування відбувається шляхом складання індивідуального тест-завдання який містить 20 тестових питань (тести багатоваріантного вибору, відкриті тести).

До основних критеріїв оцінки курсового проєкту відносяться:

- відповідність темі та завданню;

- відповідність розрахунків існуючим методикам та порядку встановлення обсягів відповідних показників;
 - повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
 - обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
 - органічний зв'язок текстової частини з графічною;
 - наявність посилань на джерела інформації;
 - використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;
 - оформлення роботи відповідно до чинних стандартів;
 - загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
 - своєчасність здачі роботи на перевірку
 - самостійність виконання (діагностується при захисті).
- Критерії оцінки курсового проєкту наведені у таблиці 8.1.

Таблиця 8.1

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; ♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; ♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	– провадити наукову діяльність	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; ◆ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; ◆ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

Якщо курсовий проєкт виконано невірно з серйозними недоліками або з незадовільним рівнем самостійності, вона повертається (відповідно до оціночного листа). При наступній подачі на кафедру переробленої курсової роботи до неї має бути додано попередній оціночний лист, згідно до якого слід провести доопрацювання курсової роботи.

ДОДАТОК А

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Фінансово-економічний факультет
Кафедра економічного аналізу і фінансів

Курсовий проєкт

з фінансового менеджменту

на тему

«Обґрунтування перспективних напрямів розвитку

_____ (назва підприємства/ФКУ) _____

на основі аналізу та прогнозування позиції підприємства / ФКУ
у матриці фінансової стратегії»

Виконав: ст. гр. 072-2_-__ Іваненко І.І.

Науковий керівник курсового проєкту: д.е.н., проф. Єрмошкіна О.В.

Керівник кваліфікаційної роботи магістра: _____ П.І.Б., _____

М. Дніпро
202__

Постановка задачі

Назва підприємства: ВАТ «Нижньодніпровський трубопрокатний завод».

Звітність підприємства:

- форма № 1 „Баланс” на 01.01.2020 р. (Додаток А),
- форма № 1 „Баланс” на 01.01.2021 р. (Додаток Б),
- форма № 1 „Баланс” на 01.01.2022 р. (Додаток В),
- форма № 2 „Звіт про фінансові результати” за 2019 р. (Додаток Д),
- форма № 2 „Звіт про фінансові результати” за 2020 р. (Додаток Е),
- форма № 2 „Звіт про фінансові результати” за 2021 р. (Додаток Ж),
- форма № 3 „Звіт про рух грошових коштів” за 2019 р. (Додаток К)
- форма № 3 „Звіт про рух грошових коштів” за 2020 р. (Додаток Л)
- форма № 3 „Звіт про рух грошових коштів” за 2021 р. (Додаток М)

Показники, які необхідно визначити в курсовій роботі:

- додана вартість (факт по роках / кварталах, план);
- бруutto-результат експлуатації інвестицій (факт по роках / кварталах, план);
- прибуток за капіталом (факт по роках / кварталах, план);
- нетто-результат експлуатації інвестицій (факт по роках / кварталах, план);
- результат господарської діяльності (факт по роках / кварталах, план);
- результат фінансової діяльності (факт по роках / кварталах, план);
- результат фінансово-господарської діяльності (факт по роках / кварталах, план).

Завдання видав

О.В. Єрмошкіна

Завдання прийняв
до виконання

І.І. Іваненко

Дата видачі завдання: _____

ДОДАТОК Б

Правила оформлення бібліографічного списку (список літературних джерел)

Закони, укази, постанови і т.п.

1. Конституція України. – К.: Юрид. літ-ра, 1996. – 50 с.
2. Указ Президента України № 522/97 від 11.10.97 "Про надання Державній гірничій академії України статусу національної" // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 109–110. – С. 7.
3. Закон України № 283/97-ВР "Про оподаткування прибутку підприємств" // Баланс. – 1998. – № 1. – С. 3 – 46.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 432 від 05.05.97 "Про затвердження Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр" // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 109 – 110. – С. 9.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 86-р "Про реорганізацію Національної гірничої академії у Національний гірничий університет" // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 32 – 33. – С. 10.

Книги

6. Переходные процессы в системах электроснабжения: Учебник для вузов. 3-е изд., перераб. и доп. / Г.Г. Пивняк, В.М. Винославский, А.Я. Рибалко, Л.И. Несен / Под редакцией академика НАН Украины Г.Г. Пивняка. – М.: Энергоиздат, 2003.- 548 с.
7. Основи економічної теорії / С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Канищенко та ін. – К.: Академія, 1997. – 463 с.
8. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2002. – 204 с.
9. Бусигін Б.С., Коротенко Г.М., Коротенко Л.М. Прикладна інформатика: Підручник для студентів комп'ютерних спеціальностей. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004.- 559 с.

Статті в журналах або газетах:

10. Пивняк Г.Г., Салов В.О. Роль комісій Науково-методичної ради МОН у впровадженні кредитно-модульної системи організації навчального процесу // Освіта України. – 2005. – 15 лютого. – с. 10.
11. Пивняк Г.Г., Салов В.О. Визначення та реалізація механізмів підвищення якості вищої освіти // Науковий вісник Національної гірничої академії України. – 2005. – № 4. – С. 3 – 5.

Статті у наукових збірниках:

12. Pivniak G., Pilov P. Technology of development state standards of tertiary education in Ukraine // 27 Symposium "Ingenieurpadagogik '98". – Moskow, Russia, 1998. – P. 87–90 (MADI).

Дисертації

13. Кузьменко О.М. Геомеханічне обґрунтування технології підземних гірничих робіт у динамічних полях напружень породного масиву: Дис. д-ра техн. наук: 05.15.02, 05.02.11. – Захищена 10.05.96; Затверд. 17.09.96; – Дніпропетровськ, 1996. – 386 с.

Авторські свідоцтва

14. А.с. 1041941 СССР, МКИ G01-R19/00, ил. Способ измерения вихревого тока в ферромагнитном теле / В.А. Салов (СССР). – №3401114/18; Заявлено 26.02.82; Оpubл. 15.05.83, Бюл. № 6.

Стандарти

15. ГОСТ 7.1-84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. – Взамен ГОСТ 7.1- 76; Введ. 01.01.86. – М.: Изд-во стандартов, 1986. – 70 с.
16. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення

Методичні матеріали

17. Рекомендації до акредитації спеціальностей / А.А. Жолоб, С.М. Куваєв, В.В. Панченко, В.Л. Петренко, В.О. Салов. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004.– 150 с.

Електронні документи в Internet

18. Национальная электронная библиотека (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://www.nns.ru/sources/index/html>. – Загол. з екрана.
19. Автореферати дисертацій: електронна наукова бібліотека НБУВ (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/eb/>. – Загол. з екрана.
20. Энциклопедия библиотечного дела. WEB-сайт (Электронн. ресурс) / Спосіб доступу: [URL:http://www.wwcsu.edu/library/odlis.html#A](http://www.wwcsu.edu/library/odlis.html#A).

ДОДАТОК В

Оціночний лист до курсового проєкту з фінансового менеджменту

Прізвище, ім'я, по-батькові студента _____

Група _____

Назва підприємства (бази дослідження) _____

Термін подачі роботи на перевірку (поставляється керівником) _____

Оцінка курсового проєкту

Критерії оцінки	Питома вага (γ)	Значення критерію	Розрахунковий бал
1. Якість підготовки пояснювальної записки КП	0,5		
2. Оцінка самостійності виконання КП (результати тестування)	0,3		
3. Результати прилюдного захисту КП	0,2		
4. Підсумковий рейтинг	1,0		

Відповідь на тестові питання з оцінки самостійності виконання завдання є невід'ємною частиною оціночного листу.

Завдання перевірів _____

Єрмошкіна О.В.

Навчальне видання

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки

до виконання курсового проєкту

*для здобувачів другого (магістерського) освітнього рівня
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Освітня програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

Розробники:

Олена Вячеславівна Єрмошкіна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19